

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Sáczényi-utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

előzetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden külsőlemények ide intéandók.

Fármentelen levelek csak ismert hazaküldi
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár.

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . . 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Or-hasáhsopitisor egy szeri beírattáért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitató 4 hasábsos pottisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában fog alt
újdonság sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Kedd Augusztus 6.

154. szám.

Tanulmány utazások.

(F.) Kállay Béni közös pénzügy-
miniszternel. mindenestre legtöbb oka
van rá, hogy utazzék, mert az ő tarto-
mányai a legsajátosabb viszonyok s így
tanulmányra és megfigyelésre legtöbb
okot adnak. Kállay meg is teszi minden
évben a maga útját Boszniában s foly-
tatja ezt már régóta, még mielőtt minisz-
ter volt. Meg is látszik az országon, hogy
a főintéző közvetlen szemlélet és tapaszt-
alás alapján intézkedik, mert Bosznia
közállapotát igen kedvezőnek, sőt egyben
másban építéssel példásnak

Baross és Wekerle miniszterek most
jártak lenn Erdélyben, mintegy tanul-
mányúton, mert más csak nem lehetett
egy incognitó ut minden ünnepélyek és
fogadtatás nélkül, a mely uttal megmu-
tatták, hogy ők a kabinetnek legfiatalabb
és legteretsebb tagjai közvetlenül akar-
ják ismerni az országot, a népet, egyes
vidékeket, s evvel olyan példát adtak,
mely méltó, hogy minél több követőre
találjon, és pedig a legszélesebb körben
gondoljuk ezt, mert igen lényegesnek
tartjuk, hogy lehetőleg minél többen, kü-
lönösen az igazgató intelligencia köré-
ben, ismerjék jól saját hazájukat. Első
sorban természetesen legfontosabb ez a
minisztereknél, kik hivatva vannak új
eszmékkel irányokat kijelölni, de ezt csak
egy tehetséges eredménnyel, ha tapaszt-
alatok alapján bele tudják azokat illesz-
teni az ország viszonyaiába. — S azért
ezen utazásnak jelentőséget tulajdonítunk,
továbbá azért is, mert jól tudjuk, hogy
ezt más utak is fogják követni. De, a
mint említők, mi ilyen tanulmányutazga-
tást szélesebb körökben is igen fontos-
nak tartjuk s épen most a zónatarifa
életbe lépése alkalmat ad, hogy erre
névze egyet-mást elmondjunk.

Ma már az egész országban bizo-

nyos nivelláló egyenlőségnek kell ural-
kodnia, nem úgy, mint azelőtt, mikor
mindra megye egy-egy kis világ volt
maga magában, mert a modern közleke-
dési és forgalmi eszközök gyorsasága s
távolságokat közel hozza egymáshoz, s
így az országnak beutazása, mely azelőtt
nagyon hosszadalmasan és fáradságos
dolog volt, ma könnyűség. Nem oknél-
kül említjük ezt föl, mert a vasutak ko-
ra előtt is más országokban sokkal töb-
bet és jobban utaztak az emberek, mint
nálunk, s így kerültek ki előkelő és va-
gyonos ifjaink Német-, Francia-, Olasz-
országba, Hollandiába és jobban ismer-
ték ezen országokat, mint hazájokat.

Napjainkban ebbeli viszonyaink né-
míleg javultak. A vasutak megkönyvítet-
ték az utazást és a turista utazás szel-
leme is behatolt hazánkba. Azonban az
emberek túlnyomó része ma is inkább
és kizárólag mulatságból és sportból,
nem pedig komoly tanulmány végett
utazik. Pedig hát minden fiatal ember-
nek, ki akár kisebb, akár nagyobb kör-
ben részt venni szándékozik a közpályán,
kötelességének kellene ismerni, hogy az
iskolai tanulmányok után tanulmány ut-
azásokra vállalkozzék. Az ország beuta-
zására elég időt nyújtanak a szünetek.

Sajnos azonban, hogy tehetséges
ifjainknak sejtelmük sincs arról, mily
bünt követnek el önmaguk ellen, mikor
e szép napokat a kártya asztal mellett
vagy még frivolabb módon töltik el,
ahelyett, hogy e drága időt tanulásra,
szellem- és jellem gyarapító utazásokkal
töltenék. A népnek és a népeletnek vi-
szonyait csakis így, közvetlen meggyőző-
désből lehet megismerni a helyszínen,
ami leghasznosabb és legeredményesebb
kiegészítése az elméleti uton szerzett ismereteknek.

A zóna-tarifa életbe léptetése e té-
ren várható változást, illetve javulást fog

előidézni. Azon kételezesség, mely minden
intelligens embert illet, hogy hazáját
ösmertje, nem jámbor óhajítás marad, ha-
nem könnyen elérhető való-ág. Az olesó
árak által, melyek lehetővé teszik, hogy
néhány forintért az ország központjából
a legvégső helyekre eljuthatunk, mellőz-
ve van az utolsó akadály is, mely sokak-
ra névze az ország beutazását anyagi
okok miatt megnehezítette. Az országnak
saját tapasztalásból szerzett ismeretét
ezentul a műveltség elengedhetetlen föl-
tételének tekinthetjük. Azért tulajdoni-
tunk olyan nagy súlyt annak, hogy mi-
nisztereink az országot beutazzák. És
ugyanazt kívánjuk minden tagjától a köz-
pályán működőknek, hisz most sonki sem
mondhatja, hogy nem győzi a költsége-
ket, a nagy utak oly olesók, hogy hely-
re ütök az utazás, szállás s ellátási köl-
tségeinek bilánszat; és még inkább meg-
kívánjuk ezt a törvényhozás tagjaitól. Jó
törvényeket nem lehet a zöld asztal mel-
lett csinálni, jó közigazgatást csupán ak-
tív alapján szervezni nem lehet. A or-
szág állapotainak azon ismeretét, melyet
a statisztikából és a földrajzból merítünk
okvetlenül ki kell egészíteni a szemlé-
léssel, megfigyeléssel.

Ezt semmi más nem pótolhatja. —
Csak az, aki saját országát alaposan és
saját tapasztalásából ismeri, csak az te-
het sikerrel külföldön utazásokat. A ki
hazáját nem ismeri, a külföldet meg nem
érti és mindenki előtt ki a külföldön lá-
tottakat a hazai viszonyokkal összehason-
lítani nem tudja, az előtt legnagyobb kul-
turfeladataink megfjéjthetetlen problémák
fognak maradni.

Minisztereink utazásából tehát két
következtetést vonunk le. Először ugyanis
a minisztereknek közvetlen meggyőződés-
ből szerzett tapasztalatai a beutazott vi-
dékek érdekeire jótékonyan ható intéz-
kedésekben fognak nyilvánulni; másodsor

pedig e példa igen nyomós mértékben
felkeltő általános tudat, hogy saját or-
szágunk alapos ismerése a legjobb iskola
minden művelt ember számára, kinek
ambíciója az, hogy magasabb értelemben
hazájának szolgáljon.

Külföld.

A franciaia megvetanási szűkebb körű
választások végeredményét is meghozá a táv-
iró. A republiánusok vesztettek ugyan pár
mandátumot, de e vesztéség o-y jelenték-
len és esekély, hogy mit van változat az eddigi
status quon. A mit a „conservativek“ e vá-
lasztási mérkőzés alatt foglaltak, nem teszi
őket erősebbekké, s a mit a republiánusok
vesztettek, nem teszi őket gyöngébbekké. —
Boulangerről, hogy ez utóbbi választásoknál
valaha győzött volna, immár szó sines, s ez
a végeredmény legkedvezőbb vonása. A pó-
választások eredményéről következő távirat
ad tájékoztatást:

P á r i s, aug. 5. Hajnali 2¹/₂ óráig 178
megyebizottsági szűkebb választásból az ered-
mény 154 kerületből volt ismeretes. Ezek kö-
zül 113 a köztársasági párt, 41 a conserva-
tívek javára dőlt el. A republiánusok 13 ke-
rületet vesztettek. Laguerre La Rochelleben
Barbedette senator ellenében megválasztott.

Az angolok egyiptomi fényes győzelmé
a nap nagy eseménye. A máhdi utódja, a világ-
hódító hős Wad-el-Nyumi, a dervisek vezére
a csataterén lelte halálát véres csatában. —
Nemcsak ő esett el, ott maradtak halva a
csataterén vezetői mind s ott maradt majd-
nem egész serege. Az angolok által vezetett
egyiptomi seregek ezzel az évek során át vi-
vott hosszú harc után uraivá lettek Felső-
Egyiptomnak mindaddig, míg az afrikai ben-
szűtékek függetlenségi küzdelme a hódító
európaiak ellenében új vezért, prófétát nem
talál.

A debreczeni iskolák érte- sitői.

III.

Debreczen sz. kir. város főreáliskolájának
értesítője még mindig öt osztályból álló, ta-
hát egy csonka tanintézet működéséről ad

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Reviczky utolsó költeménye.

A magyar „Salon“ legújabb száma hos-
szabb s érdekes tanulmányt közöl a nemrég
elhunyt jeles költőről, Reviczky Gyuláról. A
tanulmányt Koroda Pál írta, ki most a költő
irodalmi hagyatékát őrzi s abból két eddig
kiadatlan költeményt közöl. Az egyik — a
„Beteg vagyok“ — különösen azért érdekes,
mert a költő hattyúdala, melyet
Reviczky a klinikán írt, midőn már a halállal
vivődött. Ez Reviczky utolsó műve, nem a
„Számítógató“ . . . kezdetű, melyet a lapok
annak idején közöltek. A másik költemény
szintén a legutóbbi időkbel származik s bejil-
lantást enged a költő utolsó szerelmébe. Itt
adjuk mind a kettőt:

Beteg vagyok . . .

Beteg vagyok, de már beéjnyugodtam.
Tűrök, várok, reménykedem nyugodtan,
Mikor jön végre az a fordulat,
Vagy egy másik, mely jobb arcot mutat.

El kell fogadni, bármit nyújt a végzet,
Aggály, remény egy nap csak véget érnek.
Egy nap mindennel tisztában lesznék,
Bár nem látunk — többé nem éreznék.

Akárhová fordítom is az elmém,
Nincs, hogy megnyugvásom meg ne lelném.
Óh, szép világ, szép ragyogó világ!
Azért könnyű most így tekintni rád.

Itt fekszem, míg az Isten így akarja;
Nem nyitva ajkam ezáltal panaszra
De mégis, egyre kérlek, Istenem:
Add, hogy halálom szép, szeifed legyen.

Szeretlek-e?

Szeretlek-e? mit kérdezed?
Hisz lángoló érzésemet
Szememből is kímélheted.

Képed szívembe ringatom
De üdvöm, édes angyalom
Ki nem, ki nem dalolhatom.

Oh mert lezártad ajkamat
S dal rajta most csak egy fakad:
Csókot, ha csókkal visszaad.

A hivatal.

Regény.

Irta: Vértési Arnold.

(Folytatás.)

Hanem Zarándy Ervinnek már mindegy,
ő nem bánja, kimondja, a mit gondol. Neki
már nem árthat Nemezczy miniszteri taná-
csos ur:

Oldalba rugtam a hivatalomat. Nem ne-
kem való volt. Egy vén számár ott mindenbe
belekotyogott, mindig izgatott, hogy ezt nem
így, azt meg nem úgy; mindig morgogott,
hogy a kormány ilyen fontos állásra hogyan
nevezhet ki holmi hebelurgya fiatal embert
. . . mert kerem, ha ezek a statisztikai ta-
bellák nincsenek pontosan kitöltve . . . ké-
rem ezeken alapul az egész modern államtu-
domány . . . kérem, ezt a két egyforma ro-
vatot össze ne tessék tévesztetni. . . kérem,
ennek a kilenczes számnak a farkát nem lát-
hatni elég világosan . . . Mig végre megun-
tam ezt a szekaturát. Csinálja tovább, — a
kinek tetszik, — én keresek magamnak más
helyet.

Molnár Károly perezről perezre jobban
szörnyűködik. Az ő fegyelméhez és alázathoz
szokott lelke meg nem foghatja, hogy lehet
ily könnyelműen odahagyni olyan szép állást.
Mit fog mondani a miniszter?

— Oh a miniszternek egyéb dolga van,
mint efféle szegény naplopókkal bibelődni.
Azóta már azt is elfelejtette, hogy a vilá-
gon vagyunk. — Hanem ezt a Nemezczyt,
ezt megcsiptük. — Azt hiszi, a vén zsi-
vány, hogy ő font be, de lesz eszünk, igaz-e
sógor?

Molnár Károly nem felel, csak izeg-mo-
zog s a sűrőspoharát huzogatja idebb odább.

Nem tetszik neki az efféle beszéd s szeretne
már szabadulni. De Ervin nem ereszt. Fon-
tos mondani valója van. Azt a vén hunczutot
meg kell egy kissé táncoltatni. Az ilyen
őreg ember, ha egyszer nekibolondul, köny-
nyen beleugrik akármibe, csak el ne riasz-
szák mindjárt az elején. Ervin azt hiszi, egy
kis három vagy négy száz forintról szóló váltó
elég volna kezdetnek.

Váltó? Megint váltó? Molnár Károly
nem ért egyebet az egész beszédből. De hát
kinek? Minek?

— Minek? — kiált föl Zarándy Ervin.
— A manóba! Hát olyan gazdag ember
vagy, hogy annak a négy száz forintoeskának
a tele nem esnék neked is jól?

Hát biz az Molnár Károlynak is jól
esnék mindenkép jól esnék, de különösen, ha
meggondolja, hogy abból Gruber urnak is
fizethetne valamit s nem kellene pironkodva
körülkerülnie mindig a harmadik utcába,
nehogy valamikép találkozzék vele. Hanem
borzad a váltótól. Isten ments meg! Elég
az az egy, a melyet Nemezczy miniszteri
tanácsos ur aláíratott vele.

— No hát nekem, sógor, ha neked nem
kell, — kéri Ervin.

Es oly nyájasan tud nézni azokkal a
mosolygó szemekkel s nyílt arccal oly bizalom-
gerjesztő, hangja oly megnyerő, hogy Mol-
nár Károly nem bír ellentálni s aláírja
a váltót:

— Csak aztán baj ne legyen belőle,
Ervin.

Nem lesz, nem kell félni. Ervin eskü-
dözik, hogy nem lesz semmi baj, pontosan
fogja törlesztetni. Már ígérvé van számára
nagyon jó hivatal, a napokban meg is kapja:

— Aztán hiszen aláíratom a váltót Ne-
mezczyvel is, az csak nem perel be téged,
ha épen úgy fordulna is, hogy neki kellene
kifizetni.

Molnár Károly nem érti, hogy miért
mondja azt Ervin s miért hunyorgat úgy a
szemeivel? Neki nincs sok bizalma a méltó-

ságos ur jószívűségében. De még azt sem
igen hiszi, hogy Ervinnek aláírnia a méltósá-
gos ur. Hiszen az imént . . .

Zarándy Ervin a kezével int, mint a ki
jobban érti azt:

— Persze, hogy az imént velünk iratott
alá. Hát nem látod, hogy fogás a vén ró-
kától?

Molnár Károly csak álmódkodik, egy
szót sem ért az egészből, de nem szól. A két
pohár sőr is, a mit megivott, segít elhomályo-
sítani az efféle furfangos dolgokban különben
sem nagyon világos agyvelejét. Bamba arcz-
szal néz maga elé, mintha latolgatná: fogás?
hát miért?

Zarándy Ervin egyszerre meglepetve te-
kint a sógorra. Bárgyu ez az ember vagy
csak tetteti magát? Ne tudná, a miről már a
verebek is csiripelnek a háztetőkön, hogy Ne-
mezczy az ő feleségének udvarol? Vagy ta-
lán tudtával, beleegyezésével . . . De nem,
az nem lehet; ez a Molnár Károly olyan be-
csületes embernek látszik.

Hja, de hát a becsületes ember is sok-
féle . . . hum, vannak rá példák, hogy valaki
az előmenetele végett . . . hum, ilyen nagy-
befolyású házi barát sokat tehet.

Egy darabig fűrkésző szemekkel viz-
sgálja sógorát Ervin. Eh, de hát mit törődik
ő azzal, akár így van, akár úgy van a do-
log! Az ilyen kényes ügybe legjobb bele
nem avatkozni.

Már a váltót is vissza akarja adni. De
hát szárazan ereszsze el ezt az akasztófára
való vén Nemezczyt? Ezt az uszorást? És
elszalaszsa ezt a pompás alkalmat? Ki tudja,
mikor jut megint négy száz forinthez? Szidi-
nek gyönyörű új ruhát csináltathatna, a mi-
lyet a kirakatban láttak Monasztierlynél, mi-
kor arra sétáltak tegnapelőtt. És egy karpe-
recet is vehetne. Arra már oly régóta vá-
gyik szegény asszonyka. S annak hasznát
is veheti az ember, ha megszorul elviheti a
zálogházba. Egy karperecz a leghasznosabb
befejtetés.

számot. Pedig nagyon itt volna már az ideje, hogy a reáliskola kiegészítésének, illetőleg államosításának függő kérdése négy évi halogatás után a várt eredménnyel megoldassék.

Felteslegesnek tartjuk bizonyítani, hogy egy ilyen jelentékeny kereskedelmi, politikai és közművelődési központ, mint Debreczen, sokáig már alig nélkülözheti a teljes, nyolcz osztályu reáliskolát.

A városon már nem mulik az iskola kiegészítése, miután Debreczen közönsége, a mint ezt az értesítő is emondja, a maga részéről meghozta azt az áldozatot, melyet a kormány az államosítás feltételül kikötött. Telekre és épületekre egyszersmindenkorra 165,000 frtot s ezenkívül a fentartási évi költségek fődőzésére is évenként 6000 frtot ajánlott meg. A kormány azonban mindez ideig nem válaszolt a város ezen ajánlatára. S folyton készik a tárgyalás megkezdése, melyet gr. Csáky kultusz-miniszter városunk polgármesterének f. évi márcziusban megígért. Azok a hírsztelek sem nyertek hivatalos helyről megerősítést, melyek a n. kállói állami főreáliskola négy felső osztályának Debreczenbe leendő áthelyezéséről forgalomba kerültek.

Az értesítő reményét fejezi ki, hogy a jövő tanév folytán az ügy bizonyára kellő elintéztét nyer. Mi is hisszük, hogy nyerni fog, ha a városi intéző hatalmak kellő erőlylyel fogják a kormányt az ügyet sürgetni.

Hogy mennyire elodázhatatlan a reáliskola kibővítése, az iskola vonzereje, a szülők érdekei szempontjából, igazolja a tanári karnak önzetlen intézkedése a VI. osztálynak már a jövő évben való beállításá ügyében. A városi közgyűlés az így felmerült újabb kiadások fedezésére ép oly készségesen vállalkozott, mint a tanári kar az óra föltöltre. A hatodik osztály beállítása már csak a miniszterium jóváhagyásától függ.

A tanításetre nézve felette hátrányos állapot az, hogy két külön helyiségben van elhelyezve, a mi a tanári testület működését ugy a tanításban, mint a rendtartásban nagyon megnehezíti. Mindazáltal, miként az erre vonatkozó statisztikai kimutatások igazolják, a tanulmányi előmenetel körülbelől olyan, mint az országos átlag, a magaviselet pedig annál valamivel jobb is. Ez azonban nem lehet indok arra, hogy a város, mint fenttartó testület a hátrányos kétlakiaságot, mondhatjuk az iskola hajléktalanságát, sokáig turje.

A tanulók száma az év elején az öt osztályban összesen 179 volt, 14-gyel kevesebb, mint az előző iskolai évben. A esökkenés legnagyobb részben az első osztályra esik, hihetőleg azért, mert a szülők a kiegészítés hosszú halogatása miatt bizonytalan jövőjü tanításetbe nem adták oly szívesen gyermekeiket, mint az előző évben, a mikor az államosítást már mint csaknem bevezézt tény emlegették s a mikor a tanulók száma nagyon felszökken.

A tanulók száma osztályonként következőleg oszlott meg: I. osztály 45, II. oszt. 50, III. oszt. 41, IV. oszt. 34, V. o. 9. Vallás szerint ev. ref. 51, r. kath. 32, ág. hitv. 12, izr. 76. Anyanyelvre nézve 170 magyar volt. Debreczeni illetőségü volt 132, hajdumegyeli 12, más megyebeli 27. Előmenetelre nézve az év végén maradt 171 tanuló közül minden tantárgyból jeles volt 3, minden tantárgyból legalább jó 31, minden tantárgyból legalább elégséges 98, egy, két vagy több

Egész nap ez a karperecz motoz a fejében. Megáll husz aranyimves boltja előtt is, sorra nézgeti a kiraktatban az aranykarpereczeket. Valami értékeset kellene venni, olyat, a melyik nem csak éppen személynvesztésre való, hanem tisztességes öszveget kaphatna rá az ember a zálogházban is.

Annnyira tele van a feje karpereczekkel hogy nem is bír egyébre gondolni. Milyen öröme lesz Szidinek! S ettől a gondolatól szinte sugárzik az arca Ervinnek. Nevet, trétál, ölébe kapkodja a gyerekeket s majd agyon szorítja Szidit.

— No mi lett téged? — utasítja rendre a fiatal asszony, félig haragosan, félig nevetve a rendetlenkedőt.

De az nem fér ma a börtbe, Olyan hancuzást visz végbe a gyerekekkel, hogy majd széthányják a házat. A kis leánynak uj hábut, igazi hajut, selyemrubásat ígér, a fiúnak lovat, tigris, elefántot. Szidinek is hoz valami.

Az asszonyka abbanhagyja a pürölést s kíváncsian oda simul hozzá. Szeretné tudni, hogy mit?

— Meghiszem azt, — nevet Ervin. De csak azért sem mondja meg. — No, édes! mond hát meg, édes! — kéri az asszony.

Ervin nem szól csak nevetve nézgeti a felesége szép fehér karját. — Már az asszony türelmetlen: — Mit látsz rajta? Nem piszkos. — Persze hogy nem, — kaczag Ervin; — de hiányzik valami.

Az asszonyka nagy szemeket mereszt: — Ugyan micsoda? — Egy arany karperecz édes angyalom. — Megveszed? — kiált föl a fiatal asszony ragyogó szemekkel, kipirult arccal s forró esőkök közt ugrik férjének nyakába. Hát még ha itt lesz az igazi karperecz: — gondolja magában mosolyogva — Zarándy Ervin.

(Folyt. köv.)

tantárgyból elégtelen osztályzata 39. Tehát elég szigorú mértékek mérték a növendékek szorgalmát.

A reáliskola még szegény a tanulók segélyezésére fólhasználható alapokban. Ilyen csak kettő van, a Csanak József 100 drb császári aranyból álló alapítványa és a Pápai Pál nevét viselő 100 fítos alapítvány. Ezen kívül a város 36 frtot ad szegény tanulók segélyezésére, a kik még legfeljebb kölcsönzött tankönyveket és tandíjmentességet kaphatnak.

Hihető, hogy a jótékony társadalom, mely a magyar kulturának bőkezűbb Maccenása, mint maga az állam, melyet a tanításet biztos jövőnek nézhet előbe, a debreczeni főreáliskola szegény tanuló felé is nagyobb figyelemmel forduland.

A jövő tanév szept. 1-én kezdődik, a beiratások aug. három utolsó napján és szept. 1-én mindenkori d. e. esközöltetnek (Piacz, Veesey ház). Az első osztályba legalább 9 éves, négy elemi osztályt elvégzett növendékek vétetnek föl.

A tandíj egész évre 13 frt. Ezenkívül van beiratási díj is 5 frt 25 kr. Tandíjmentességért szegényeségi bizonyítvánnyal a városi tanácshoz címzett kérvénnyel lehet felyamodni aug. 25—28. napjain. A kérvény a reáliskolai igazgatóságnál adandó be.

Az értesítőben Harmath Gergely tanár beszámolóit nyújt a latin nyelv tanításának első évi kedvező eredményéről.

A latin nyelv tanfolyamára az V. osztály 9 tanulója közül 4 jelentkezett, a kik a heti 4 órát nagy buzgóssággal, mondhatni előszeretettel látogatták. Ezután közölve van az elévzett tananyag. — mind az öt osztályra nézve összeállított tanterv alapján, mely ezental a debreczeni városi reáliskola állandó helyi tanterve leendő. Kívánatos, hogy ezt a czélzerű példát hazai többi tanításeteink is kövessék; mert ezáltal lehetővé lesz a tananyag és tanterv egybehangolítása, a melyet magukra nézve csakis előnyösen tehetnek meg.

A rendkívüli tantárgyként előadott latinnyelven kívül az ének is tanított, szintén mint rendkívüli tantárgy.

A tanárok száma, a hittanítók kivételével 9 volt.

Jeles osztályzatot kaptak (legalább hat rendes tantárgyból) az I. osztályból: Gerőhy Pál, Grósz Jenő, Komlóssy Imre; a II. osztályból: Lichtman Imre; a III. osztályból: Bóka Iván, Horváth Mihály, Klein Miklós, Lampel Nándor, Pollák Sándor, Steinhart Sámuel; — a IV. osztályból: Kühne Andor, Schlesinger Amigél, Ungvári György, Weinberger Menyhért; az V. osztályból: Csáthy Árpád, Höffer Ferencz. Az értesítő F a z e k a s Sándor állította össze.

Napi hírek.

— Polgármesteri jelentés. Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap d. u. tartotta rendes havi ülést gr. Dégenfeld József főispán elnöklete alatt. A jul. hórl szói polgármesteri jelentés föbb adatait a következők: A rendőrség által letartóztatott 130 egyén, kik közül a bíróságok 15 adatott át, a többi rendőri uton büntették meg. Eltoloncoltatott 59 csavargó. Különböző iparnevelő önálló gyakorolhatására 19 egyén látott el igazolványt. Munkakönyv 34 darab ideiglenes igazolvány 6 darab adatott ki. A katonai létszám volt: Közös hadseregbeli 1177 ember 445 lóval, — honvéd 385 ember 149 lóval, — együtt: 1562 ember 598 lóval. A lakosságnál állandóan be volt szállásolva 124 ember 65 lóval. Állami adó fejében befizetett a lakosság által 12 543 frt 99 1/2 kr. — hadmentességi díjból 288 frt 56 kr. — munka váltásból 922 frt 20 kr folyt be. — A közszéki bíróságához beérkezett 353 ügydarab, ebből elintéztést nyert 341 drb; végre hajítás foganatosított 71 esetben, árverés azonban nem volt. Felebbezés beadott 28. — Népesedés. Debreczenben július 28-tól aug. 3-ig terjedő héten született ev. ref. (965—992 anyakönyvi tétel) élve 12 fiu, 15 leány = 27. (23 törvényes, 4 törvénytelen). Egybekelt 2 pár. R. kath. (217—222 anyakönyvi tétel) élve 1 fiu, 5 leány = 6. (3 törvényes, 3 törvénytelen. Izraelita (73—74 anyakönyvitétel) élve 2 törvényes leány. Született összesen 13 fiu, 22 leány = 35 gyermek. Meghalt ugyanazon idő alatt 26 fi-16 nőnemü = 42 egyén. Ezek közül ev. ref. 32, r. kath. 5, g. kath. 2, izr. 3.

— Nagy vivó előadás látványossága fogja gyönyörködtetni holnap este a „Bika” udvarán a sport kedvelő közönséget. — Kónyai K y s s Albert kassai vívómester, az arany érdemkereszt birtokosa és H a l á c s y Antal kassai főreáliskolai formatanár és vívómester, 13 versenyérem és 10 diszoklevél birtokosa a kard és vívó r vivásban nagy előadást tartanak két szakaszban. Végül velocipédn produkálnak műmutatványokat. A nem mindennapi sport gyakorlatok szünetközében Rác Károly zenekara fog játszani. Az előadást 50 kr. belépti díj mellett lehet megtekinteni s pontosan 8 órákor kezdődik.

— Szatmármegye székhelyének Nagy Károlyból Szatmárra leendő áttétele tárgyában oly rendkívüli népes értekezletet tartottak, hogy a városház nagyterme szűk volt a közönség befogadására. A bizottság által készített terjedelmes memorandumban indokolta van, hogy a megye székhelyének áthelyezése Szatmárra multhatatlanul szükséges; a kése-

delem csak a lethargiát növelné a megyei élet iránt. Az értekezlet a memorandumot egyhangulag elfogadta és annak a kormányhoz eljuttatásával egy, az értekezlet által nyomban megválasztott 100 tagu bizottságot bízott meg. Az értekezlet azon reménynek adott kifejezést, hogy a kormány Szatmármegye sérelmét gyökeresen orvosolni fogja azáltal, hogy a vármegye székhelyét s vele a pénzügyigazgatóságot Szatmárra fogja áttétni.

— Az eltakart Jupiter. Bolygónak a hold által való eltakarása a ritkaságok közé tartozik. A csillagászok most figyelmeztetnek arra, hogy a Jupiter-bolygót e hó 9-én negyedkilenc óra tájban el fogja f dni a hold. Az előfésd körülbelül egy óra hosszágig tart majd.

— Az augusztusi kirándulás Párisba. melyet a m. á. v. városi menetjegy-iroda rendez, fölöttébb kellemesnek ígérkezik. Az eddig jelentkezettek kizárólag a társadalom művelti közéleti tagjaihoz tartoznak; sokan közülük a bírói kar tagjai, vannak fölös számmal tanítéleti igazgatók, tanárok, közjegyzők, ügyvédek; az állami hivatalnokok is szép számmal vannak, de a társaság zömét mégis földbirtoikosok képezik. A határságot több egyetem polgár képviseli. Az eddig jelentkezettek közül csupán mintegy 20% a hölgy. A dieppelondoni kirándulásra, mely a párisi nyolcz nap befejezte után fog rendezettni, szintén történt már több jelentkezés, ugy, hogy azt is biztosítottnak lehet tekinteni. Czélzerű, ha a kirándulásban résztvenni kívánóknak a menetjegy-irodában bejelentik a menetjegy-irodában, hogy kik kívánnak ugyanegy fogadóban lakni, mert az ilyen igényeket már Párisban kielégíteni lehetetlen lesz. A kirándulás, mint az már végleg meg van alapítva, augusztus 10-én délelőtt 11 órákor indul az osztr. m. államvasut pályaudvaráról teljesen külön vonaton. E vonat Bécsben csak néhány órát tölt, míg a társaság Zürichben teljes 24 órát pihen, nehogy egyrészt az utazók túlságos kimerülten érkezzenek Párisba, másrészt pedig, hogy e pihenő nap alatt mindenki megtekinthesse Zürich és a zürichi tó környékét.

— Erétségi vizsgálat a debreczeni ev. ref. főgymnasiumban: 1889. szeptember hó 1—5-ik napjain írásbeli, 6-ik és esetleg 7-ik napján is szóbeli egész, javító és pótló vizsgálatok tartatnak. A jelentkezéseket 1889. augusztus 31-én déli 12-óráig elfogadja a gymnasiumi igazgatóság.

— Zár alatt lévő városok. Sertésorbáncz, száj- és körmőtájás miatt Dorog, H. Nánás és B. Újváros zár alatt vannak. — B. Újvárosban ugyan már megszűnt az orbánczjárvány, de azért a sertések és szarvasmarhák kivitele tiltva van. A zárlat épen a debreczeni gyvásár idején a gazdaközönségre nézve felette káros.

— Csenedélet a nyugoti soron. A „Cserepes” névre keresztelt mámor gerjesztő üzlet falainak árnyékos ajzában Morfeusz alatód karjai között édesdeden pihente a délelőtti órák fáradtságait Kiss Pista, a ki foglalkozására nézve, minden tisztességes dolognak rendíthetetlen kerülője s lakóhelyére nézve meghatározhatatlan egyéniség. — Kiss Pista a mint boldog álomképek szöve heverészett a Cserepes tövében, Hajdu Juliánna leányzó, a ki a közelben nagyszámmal található városi Nymphák egyike mellett teljesít hűségese kornomai szolgálatokat, egy esőből hideg vízzel azon jámbor hiedelemben, hogy annak a szegény legénynek kutya melege lehet, s így csupa emberiség indulott, leütötte. — Kiss Pista azonban félremagyarázta a Juliánna jóakarátát s olyan dühbe jött a hideg víznek nyakába zuhanására, hogy felkapott egy közelben heverő szarudarabot — épen bőrvásár volt — s ezzel az idő- és helyzerüi alkalmatlansággal neki rohant a leányzónak s „vélte lenni” ugy taláta azt homlokon teremteti, hogy menten elborította piros vére. — Kiss Pistát alig lehetett megselezíteni. — Most le van tartóztatva s átadva a kir. ügyészségnek, mivelhogy Juliánna leányzónak sebe súlyos testi sértés büntetével minősítettnek véleményeztetik.

— Ellátás háznál avagy kihordva kapható egy tiszta és ügyes kezelősi konyháról, jutányos árban. Hol? — megmondja a kiadó hivatal.

— A félmillióst terő regénye. A Farkas féle óriási lottónyeremény ügyében a vizsgálat azon a ponton van, hogy a család tényének kétségtelen és jogilag is érvényes kiderítése már a legközelebbi napokban várható. Az eddigi tudósításokkal szemben az is jelenthető, hogy a vizsgálati foglyok egymással ugyan nem, de a bűnügyön kívül álló számos tanuval igenis szembesítették s szembesítések a f-műforgó számos bűnjel számát folyton seporították. A vizsgálati foglyok eleinte mindent tagadtak, de tagadásuk a vizsgálat és a folytonos beható kihallgatások folyamán vagy egészen megdőrt, vagy olyan rezignált magatartásnak adott helyet, a mely a türelemes vallomást szokta megelőzni. Áll az utóbbi különösen F a r k a s Menyhértől, a ki körülbe öl egy hét óta rendkívül összeesett s teljesen megdőrt. A mióta tudja, hogy büntetésre, Telkesynő, kézre került, azóta nagy változón ment át; alig eszik valamit, alvása nyugtalan s a kihallgatások alkalmával vonatva, színtelen hangon adja meg rövid válaszait. Magát a csalást még nem vallotta be s valószínűleg tagadni fogja a végtagyalalson is, a vizsgálóbíró által eléje tartott bizonyítékok sulya alatt azonban egészen összerokadt s ő maga is érezni látszik, hogy tagadás a hiba való.

T e l k e s y n ő eleinte számos fontos vallomást tett; utóbbi időben azonban magaviselete teljesen megváltozott. A kihallgatások alatt sokszor negyed óráig is szótlanul ül, majd feigüresükről panaszkodik és össze-vissza kezd beszélni. A vizsgálóbíró már három ízben volt kénytelen e miatt a kihallgatást félbeszakítani. Kéltás van rá, hogy egy fontos tárgyi bizonyíték segélyével a gyanúsítottak, első sorban Püspöky és Szobovits, legközelebb türelemes vallomásra lesznék bírhatók. A helyzet olyan, hogy a vizsgálat befejezése már a jövő héten várható. A vallomások és bizonyítékok alapján a július 6-iki huzás esaltsága teljesen megállapítható. Az öt szám oly módon volt a szerencsekerék tengelyéhez erősítve, hogy azt se a közönség, se a lotto bizottság nem láthatta. A kis lány, a ki különben is be volt gyakorolva, a számokat minden legkisebb buvészség nélkül kihuzhatta. — Farkas Menyhért vője, Eötvös Károly ügyvéd felebezést nyújtott be a temesvári törvényszékhez, melyben védenze nevében óvat téz az ellen, hogy az osztrák államkincstár érdekeinek biztosítása végett 480,000 frt erejéig Farkas öszves vagyónára bűnügyi zárlatot rendeltek el. — A Farkas Menyhért által az E. M. K. E. részére ajándékozott 5000 frtra hozott zárlati végzés ellen az E. M. K. E. szintén tiltakozik. A vizsgálóbírói zárlati végzés ellen az E. M. K. E. megbízásából Deáky Albrt ügyvéd felebezést terjeszt föl. A felebezésben hangsúlyoztatik az is, hogy a vizsgálóbírói zárlati végzést nem is hozhat, erre csakis a törvényesek van jogosítva, a vizsgálóbíró megkeresése után, mint azt az 1872-iki utasítás 44. §-a világosan pendeli. Továbbá az E. M. K. E. pénzét nem is lehet lefoglálni, mert mindezt csak a tényleg birtokban levő vagyon foglalható le. Az E. M. K. E. vagyona azonban egyeseknek jótékony czíra történt adakozása, nem az E. M. K. E. tulajdona, hanem a jótékony célé, melyre azt az E. M. K. E. nek az adományozó akarata szerint alapszakbályai értelmében fordítania kell. A Farkas Menyhért pénze pedig csakis ugy volna lefogalható, ha mint a Farkas Menyhért pénze az E. M. K. E. pénztárában megvolna. Ez a pénz azonban már nincs ott, mert az egylet ezt az ötezer forintot azonnal a balzszfalvi E. M. K. E. iskola czéljaira fordította.

— Iparos ifjusági vándorgyűlés. Vasnap ment végbe Győrött a hazai iparos ifjusági egyesületek nyolczadik vándorgyűlése, melynek tisztikara következőleg alakult meg: Díszelők: Gróf Batthányi Lajos főispán, elnök Ráth Károly (Budapest), alelnökök: Kreutzer Balázs (Szolnok), Kommerel Gyula (B. Gyarmat), Eöry Kálmán, Ruschek Antal (Győr). A jegyzők közt volt Grünwald József a debreczeni iparosifjak kiküldötte. Ráth Károly megnyitó beszéde után Ivánkovits János előterjesztette a vezéregylet utóbbi két évi működéséről szóó jelentését. Majd az előadó a következő határozati javaslatot nyújtotta be: Intéztessék folirat a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz, a segélypénztárak ügyének akár törvényhozás, akár rendeleti uton leendő rendezése tárgyában. Hangsúlyozandónak véljük ebben, hogy a segélypénztárak kérdése az iparostületek föl függetlenül elkülönítve oldassék meg, főleg azért, mert az ország több jelentékeny helyén még ma sem alakultak meg a t stületek és alig van rá kilátás, hogy egységhar megalkuljanak. A segélyezés ügyét pedig mindenestre rendezendőkne véljük. Elismerésünket kell kifejeznünk azért, hogy az iparossegédek segélyezési ügye a gyár munkások segélyezési ügyétől külön választatik, de hangsúlyozandónak véljük, hogy mind a kettőre egyenlo sulyt fektetünk és mind a kétőt sürgősnek ismerjük. A segélypénztárak rendezésénél az önképzés eszközeire is gondot kívánunk fordítani. Éppen azért saját, szabadon választott hivatalnokai karra! birjanak és az iparostületeknek egyedül a felügyelet joga biztosíttassék. Az új intézkedés kötelező legyen minden iparossegédegyaránt és a tagilletményeket ne %-ban, de heti összegben fejezze ki és egyszersmind határozza meg a mesterek hozzájárulási arányát is. E felirat elkészítésével pedig a vezéregylet akként bizassék meg, hogy azt még az országgyűlés öszi időszaka előtt felterjeszse és a vezéregylet elnöke, mint országgyűlési képviselő által adja át. Eredménytelenség esetére hatalmaztassék fel a vezéregylet e kérvénynek az országgyűléshez leendő benyújtására is. — A javaslat Gelléri Mór következő kiegészítési javaslatával vált határozottá: A kötelező segélypénztárak a testületekkel kapcsolatba hozandók, ugy hogy a segélypénztárak igazgatása és az önképzés vezetése lehetőleg kizárólag a segédeknek tartandó fenn; ellenben a pénzkezelés ellenőrzése egy mesterek és segédek-ből álló vegyes kezelőbizottságnak, lehetőleg a testületi elnök vezetése alatt; segélypénztárak kötelező alakítása ott is lehető legyen, ahol eddig iparostületek nem állottak fenn. A segélypénztáraknak az öszes segédek-kiterjesztése is elfogadtatott. A vándorgyűlés délutáni folytatolagos tárgyalásai folyamán előterjesztett a komáromi ifjusági egylet javaslatát, mely azt czélozza, hogy a hol ifjusági egyletek vannak, ott ezek a segélypénztárakat ennek előnyével és jogaival helyettesíthessék. Ez indítvány azonban visszhangra nem talált. A székesfehérvári egylet amaz indítványa, hogy a segélypénztárba a gyári munkások is bevonassanak, egyhangulag elvetett. A vándorgyűlés továbbá a budapesti kereskedelmi s iparkamarának, mely a vezéregylet

tos vallo-magavise-llgatások flannul ül, sze-vissza hallgatást egy fon-gyannusi-Szobovits, lesznek vizsgálat A val-mius 6-iki cható. Az esnekerek közönség, A kis lány, orolva, a ég nélkül védoje, nyujtott lyben vé hogy az biztosítása összes va- el. — A E. részére ati végzés akozik. A z E. M. K. vevd feleb- hangs-iró zárlati a törvény megker- tásítás 44. E. M. K. E. rt minde- vó vagyon rona azon- rtént ada- na, hanem M. K. E. alapza- A Farkas volna le- ért pénze na. Ez az egylet alázstlvi ta. Vasárnap s ifjusági ese, mely- ált meg: főispán, elnökök: el Gyula nek Antal d József Ráth Ká- itis János z két évi az előadó nyujtotta sóság m- hoz, a se- nyhozás- e tárgyá- ben, hogy restitúlek meg, főleg ny helyén títetek és r megala- g minden- részünk- osszgedek eglyezési tsulyozan- egyenlő sürgösnek részenél az munk for- rászottot- ipartestül- sítottassék. minden ményeket eze ki és nek hozzá- szítésével ssek meg, időszaka t elnöke, adja át, assék fel ggyülés- javaslat javaslatá- ggyépén- hozandók, zgatása és izárólóg a en a pénz- segédkek- lehetőleg eglyépén- zett legyen, ottak fem- segédkek- ndorgyűlés- folyamán egyelet ja- hol ifju- eglyépén- zál helyet- isszhangra et amaz u- gyári mun- elvetettett. esti keres- vezéregylet

anyagi támogatására nagyobb összeget szavazott meg, köszönőtet fejezte ki. A segédek és tanoncok munkából rendezendő munka kiállításoknál bizonyos szigorú elvek szerinti szabályozása is elhatározotva, a minta-szabályok kidolgozására a vezéregylet utasított. Állandó vándor-gyűlési tagokul megválasztottak: Batthyány Lajos gróf főispán, Rudek Antal plébános, Kreutzer Balázs szolnoki testületi elnök és Grünwald József kamarai tisztviselő Debreczenből. — Több folyó ügy elintézése után a gyűlés az elnökség életével véget ért. A legközelebbi vándorgyűlést Nagyvárádon tartják 1891-ben. Ugyancsak tegnap nyílt meg a győri iparkiallítás is gróf Batthyány Lajos védnöksége alatt. — A kiállításon képviselve vannak: Baja, B. Csaba, Budapest, Debreczen, Eger, Esztergom, Érsekújvár, Győr, Győrsziget, Gyula H. M. Várhely, Kaposvár, Kismarton, Kolozsvár, Komárom, Losoncz, Makó, Mohács, Nagyenyed, Nyárad, Pápa, Pécs, Szeged, Szonok, Sávár, Tata, Temesvár, Trecsen, Városlőd és Veszprém városok. — A gazdák és iparosok általános hitel-szövetkezetének hajdu-böszörményi fióktelepe vasárnap délután 4 órakor látogatott közgyűlést tartott. Legfőbb tárgya volt a közgyűlésnek a fióktelep tisztviselőinek megválasztása, mely tárgya a fióktelep tagjainak általános megelégedésével oldott meg. Örömmel üdvözlöjük a fióktelep új bizottságát s bizalommal reméljük hogy vezetőik alatt a h.-böszörményi fióktelep szép virágzásnak fog indulni. A munka nem-sit: s a kitaró munka fogja a h.-böszörményi fióktelepek is ama kiváló helyet megszerezni, melyet helyzeténél fogva elfoglalni, az országban létező számos fióktelepek között hivatva van. A fióktelep új igazgatóságának név-orában, a jó ügy-ol-dala felett érzett meglepedéssel látjuk Hajdu-Böszörmény város közéletének legnépszerűbb s leggyökösebb tagjait: s már maga ezen körülmény teljesen biztosítja az ottani fióktelep felvirágzását. Az új igazgatóság névsorát a következőkben adjuk: elnök Nagy Imre, pénztárnok Kelemen Mihály, ellenőr Tóth Sándor, bizottsági tagok: id. Csiba Sándor, id. Beregszászi János, Kovács Imre, Kiss István, Monori Gábor, id. Sívágó Gábor és Király Mihály. Ügyész: dr. Gacsó Kálmán. Felügyelő bizottsági tagok: id. Fazekas Gábor, Imre Sándor és Kovács Gábor urak. — Az új igazgatóság hivatásának teljes tudatában mindjárt, első feltevéseinek közhasznú intézkedéseket tett a tagok érdekében. Így elhatározta a takarékpénztár-, biztosítási- és terményközvetítési: üzetek megkezdését, mi, ha tekintjük, hogy ezen intézet tagjainak takaréki betétei után 5%-ot fizet, a tagok vagyonaik biztosítását tetemes előnyökkel, a termények eladását pedig a legmagasabb áron közvetíti; a tagok érdekeit nagy mérvben fogja előmozdítani. A kitaró munkásság mindig meghozza áldásos gyümölcsét, s ezen körülmény biztosítékát látjuk a hajdu-böszörményi fióktelep lelkes új igazgatóságában s annak első intézkedéseiben. (Lávelező.) — Bravouros kerékparózas. Ifj. Bosznay Károly, Bosznay Károly helybeli tekintélyes kereskedő fia, ki szintén kereskedelmi pályán működik, a Bécs és Debreczen közötti nagy távolságot négy nap alatt beutazta — bicyclin. — A fiatal Bosznay pénteken reggel indult meg az osztrák fővárosból s még aznap Győrbe érkezett. Másnap, szombaton, már Budapestben volt. Innen majdnem azt az utat választotta, mely legegyszerűbben vezet Debreczennek, keresztül Tiszafüred és a Hortobágyon, a hol a vasutak korszaka előtt a bécsi, pesti kereskedők is karavánokként a debreczeni nagyvásárookra. Vasárnap a hevesmegyei Kerecsendnél halt meg s onnan tegnap este be is ért volna Debreczenbe, ha a újvárosi ismerőseinek vendégszeretete ott nem marasztja. Édes atyja tegnap a Látóképig eljött utazott, de hiába várt fiára, a ki épen akkor B. Újvárosban beszállt kalandjait. Ifj. Bosznay Károly aztán ma reggel 7 órakor szerencsésen s egészségesen, de a debreczeni homoktól belep, maga előtt láthatta a debreczeni nagytemplomot és a hol fényes üzletük virágozik, Nagy eger lélu-utazt. Ez az út összesen félezer kilométer tesz. — Asszonyi vásárolt. Párját ritkító boldon historiat cselekedett meg egy szügedi fuvaros. Pénzmagra tevén szert, betért egy kocsmába és ott iddógolt. Meglehetősen töltésgát állhatott már a fejében az értelem, midon szemét vetett Bálint Mihály kocsmárosnak tisztességben megüregedett feleségére. Oda hívta a kocsmárosot és ajánlatot tett neki, hogy megveszi tőle a feleségét. A kocsmáros eleinte tréfára vette a dolgot, aztán, mikor látta hogy Faragó bizott tárczát mellette az ajánlatához, egész komolyan kijelentette, hogy 120 forintért eladja a feleségét, csupán azt köti ki a szerződésben, hogy az asszonyt többé ne hozza vissza. Sok alkudozás után abban állapodtak meg, hogy a fuvaros 80 forintért elviheti az asszonyt, szerződést pedig nem csinálnak, hanem a kocsmában levő vendégre hivatkoznak, mint tanukra, ha valamelyikük galibát csinálna. Miután így szépen meggyeztek, előhítták az asszonyt és elmondták neki az egyezséget. Az asszonynak — tetszett a vásár. Faragó Pál erre kivett egy szászat a tárczájából s átadta a kocsmárosnak, a ki két tízezt visszaadott. Ezt a pénzt meg az asszonynak adta át Faragó és széles jövedelmén tánczolni kezdett a megvásárolt asszonnyal a kocsmában közepén.

Mikor aztán kimulatták magukat, Faragó Pál arra kérte a kocsmárosot, hogy reggelig hadd maradjon ott az asszony, mert ő neki, ugy-mond, felesége van, a kit előbbi kel-kergetni. A kocsmáros ebbe is beleegyezett. Másnap reggel aztán vissza is tért az asszony-vásár, de nem az asszonyért, hanem a pénzért. A kocsmáros azonban hallani sem akart a dolgról s kilökte Faragót a feleségével együtt. Az asszony vásár ügye komikus fordulatot vett. Ugyanis mikor Bálint Mihályt főszólította a rendőség, hogy adja vissza a pénzt, ez arra hivatkozott, hogy nem most költött ő életében először vásárt és így nagyon jól tudja, hogy „a mit elad az ember, az el van adva”, hát így ő hallani sem akart arról, hogy a pénzt visszaadja. Mikor aztán Pálmai Dező, a Faragó Pál szekeres ügyvédje hatalmas argumentumokkal ijesztett rá Bálintra, hogy adja vissza a szászat, ez azt hebegte, hogy már elköltötte, Bálintné pedig határozottan kijelentette a rendőrségi jegyző és az ügyvéd előtt, hogy ő is tartja az egyezséget: az „a j g az d a j a h o z” kíván költözni Végre a rendőség kénytelen volt a szászat előkerítése végett Bálint Mihályt házkutatás tartani. Az asszony ára, az egy darab százorintos bankó, elő is került a láda fenekéről, a hová Bálint egy subikos skatulyába elrejtette. A szászat mellé aztán az ügyvéd és Kocor jegyző olyan erkölcsi prédikációt adtak Faragónak, hogy ha megtartja, hát többet fog érni neki, mint a visszakapott szászat. — Debreczeni ingatlanok forgalma. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi június 20-tól aug. 3-ig. Varga Sámuel és neje Nagy Julianna veszik Hampel Ferencz ügyis mint gyám házat 650 frtért. Bodnár Kelemen és neje Ferenczi Julianna veszik Aszalós Sándor és neje Ecsedi Julianna 4 nyilas elepi birtokát 4600 frtért. Borsay Sámuel veszi Veres Teréz és társai házat 8500 frtért. Öv. Kabai Gáborné Albert Julianna veszi Szabó Mihály és neje Dávid Julianna csapókereti szőlőjét 400 frtért. Borusz Ferencz és neje Tasy Julianna veszik Dr. Kocsár Gábor házat 1350 frtért. Szabó Mihály és neje Burai Julianna veszik Szekeres András és neje Kovács Erzsébet házat új földvel 975 frtért. Kiss Imre és neje Szabó Zsuzsanna v. sz. Csak László és neje Danka Julianna csapókereti szőlőjét 130 frtért. Vilányi Sándor és neje Fazekas Erzsébet veszik Nagy Bálint és neje Kis Zsuzsanna új földet 150 forintért. Vilányi Sándor és neje Fazekas Erzsébet veszik Nagy Bálint és neje Ks Zsuzsanna új földet 1950 frtért. Nagy Sándor és neje Varga Julianna veszi Tóth József új földet 200 frtért. Szilinka István veszi Szabó Ferencz házat 1900 frtért. Kocsis István veszi öv. Faragó Istvanné, Kocsis Zsuzsanna szőlőjét 150 frtért. Öv. Kis Ferencz és Tökés Julianna veszi öv. Kapusi Mihályné Sipos Julianna szőlője fele részét 100 frtért. Kiskoru Zöld József képviselőtében Ember István gondnok veszi Zöld András vargakereti szőlőjét ajándékozás címén. — Biharmegyei hírek. Tiszta Kálmán a r e z k é p e, melyet tudvalegleg Nagyváradvárora készítettett közgyűlési terme számára, már elkészült és megérkezett Váradra. A kép életnagyságban ábrázolja a magyar miniszterelnököt és Nagyvárad képviselőjét, még pedig a legutolsó időkből s mondhatni: egészen jól sikerült. A nagy és szép képet Vágó Pál, festőművész készítette. — Jászai Mari asszony szombaton és vasárnap lépett fel utoljára a nagyvárad színházban. Szombaton jutalomjátékát a „Magdolna” került színe, vasárnap pedig a „Thurán Anna” egy epizód-szerében bucsuzott el. Megszádkadt vendégjátékát a „Stuart Mária”-ban folytatta, fellépett az „Antonius és Cleopatra”-ban, mindig telt házak előtt, zajos hatással. A színházban a vendégszerelpeket utáni a jutalomjátékokra kerül a sor, miket a társulat elsőrendű tagjai egymásután vesznek ki. — Vidéki színi élet. Aranyosi színház-társulata több mint egy hete a nyomorral küzd B. Újvárosban. A pártolós oly győzeget, hogy a bucsu-előadásra is mintegy össze kellett könyörögni a közönséget. Az igazgatónál hátról-hátra járt a jegyekkel. Csak így sikerült az egész idő alatt a második estén anyai közönséget összehozni, hogy az előadást meg lehetett tartani. Az előadás különben bármely kisebb vidéki színházban mértékelt megüti. „A kölcsönkért feleség” előadásán jól mulattott a közönség; a sikemlős pikantériák nem egy szép hölgy legyezefodta ajakára vontak titkos és nem titkos mosolyt. — Orvosi tanácskozás végett Budapestre rándulók a Dr. Glúck-féle vizsgyógyintézetben Budapest, városiigeti fasor 11. sz. különösen oly egyének számára kik 11. sz. rövid ideig óhajtanak a fővárosban maradni s itt tanárt vagy más hiruvas orvost consultálni, az intézet egy részében kényelmes szobák rendezettek be. A szobák napi három elütásért járó díj olcsóbb mint bárhol hételben, az elköltözés bármely történetük minden további kötelezettség nélkül, az itt lakók pedig azon előnyben részesülnek, hogy az intézetben két orvos van, a tanárok és egyéb orvosok consiliumra való meghívása az igazgatóság által eszközöltetik, fürdők, massage, villanyozás és egyéb szakszerű elbánásról az intézetben gondoskodva van és hogy az intézet, mely minden kényelemmel be van rendezve, a vároliget legszépebb helyén, kert közepén f. sz. sz. alig 5 percznyire a központi időháztól, 100 lépésnyire az Andrássy-úttól, kényelmes közlekedéssel bir a várossal és telefonnal el van társára.

látva. Ezen intézet, melynek igazgatósága a hozzá intézett kérdésekre polifonáltával választ ad valamint a kaposonban levő vizsgyógyintézet, mely egész éven át nyilva van, a tisztelt közönség figyelmébe ajánlatik. — X természet örökös körforgása, mely soha sem szűnhet, s a melynek az ember, valamint minden élő alá van vetve, testünkben, különösen tavaszkor feltűnően észrevehető. Ki ne tapasztalta volna már sajátmagán, hogy ekkor jeletkeznek: a tagok laakadsága, kedvetlenség, vértolulás fejre s mellre, szédülési rohamok, szivdobogás, fejfájás stb. Ily esetekben nem tehetünk jobbat, mint ha a természetnek segédkeznünk azzal, hogy Braudrich gyógyszerész svájci labdacseit használva, testünk tisztítását eszközöljük s ez által komolyabb bajnak eljét veszünk Brand Rich gyógyszerész svájci labdacsei agyógyszereinkben 70 kr. dobozunkit mindig kaphatók. — Ugorka salátá. (Helybeli napi hírek.) Kemény János a „Kis Pipa” című fészelyesség nélküli és a „Jobb otthon”-nal versenyző vendéglátónak szeretetreméltó konyha-pince gazdája — mint megbízható forrásból értesülünk — most azon töri leleményes fejét, miképen hozhatná a helyi forgalom körébe eső szomszéd városok nagyrészt közönségét a zónázás útján közlelőbbi helyi viszonylatba a „Kis Pipa”-val. — Ezt az eredeti problémát János ur valószínűleg úgy fogja megoldani, hogy helyi forgalmu jeggyel zónázó vendégeinek ebédjét egy-egy vasuti billettel fogja garnirozni. A merész terv mindenfelé óriási szenzációzt csinált. — Czirják napja. Csütörtökre elközelget már Czirják napja is. Ezt a névnapot ősi szokás szerint, nagy fényvel ünneplik meg a városunkban lakó Czirjékek. Annak idején, régi szokásunkhoz híven, névszerint megnevezvük őket, fejeznük ki előttük szivből fakadó gratulációkat. — Csendes Jankó jó nevű csavargónk és palinkairtó a „Hitelesített nagy literbez” című pazar fényvel berendezett depóban, szakismereteinek kibővítése végett a rendőri dutyiból a kir. ügyész legmagasabb gondozása alatt álló lakosztályba költözött át. Kiséretben voltak a börtönfelügyelő, egy börtönőr kaplár és a 65. numerus viselő közdendőr. Csendes Jankó új lakosztálya berendezéséről elismerőleg nyilatkozott. — A h e d e k. Lapunk tegnapi számában emittettük, hogy Lólab János nagycseri polgártársunk, volt kétkerekű járművész és egy záros tucatz kartya tulajdonos, nyolcz pakli kénes masinat a „Szeszélyes italhoz” címzett kulturüzletben elveszített. Erélyes rendőrségünk ma hosszas nyomozás után a tegnapi megtalált hat paklihoz fölfedezte a hetediket is. — Megemlítjük, hogy a sikeres utánjárás némi esékly honorálásául a gentleman Lólab polgártárs a debreczeni m. kir. dohánygyár vognettját viselő három krajczáros dohányból való felpotha bagóval megkínálta az elvesztett masinatát szerencsésen kinyomozó rendört, a mit azonban ez szolgáló okokból határozottan visszautasított. (Kár a rendőrségnek ennyire menni azzal a hivatalos komolysággal. Ez a nagyképműködés csak arra alkalmas, hogy népszerűtlenné teszi a rendőrséget a polgárok előtt. — Ime Lólab diplomás polgártárs a saját becses szájból kínálta a bagót: ez mutatja, hogy mennyire szivből jött volt az ajándékozás kedv s meg sem fogadta el a rendör. Rov. vez.) Lólab, mint ma kijelentette nálunk, lapunk holnapi számában hála nyilatkozatot tesz közé, a mivel behizonyítja, hogy ő is tudja a köszönetnyilvánítások általános elterjedett szokását respectálni. — Indokolatlan zugolódás az, mely a debreczeni Quartier Latin felől hallalatszik. A diáknegyed polgársága egyáltalában nem dicsékedhetik a türellem nemas érvényrel. Mindenütt, a hol ketten összeespor-tosulnak, méltatlankodással követelik, hogy nekik vagy a Csokonai kertbeli szivattus kutat reparáltassa ki a tekintetes tanács, — vagy Zsigmondyra parancsoljon rá, hogy igrassa ki már azt a három esztendő óta keresett ártezi vizet a nagytplom előtti deszka bódéból. Csodálkozunk a kolégium körüli városrészen, hogy nem tudja magát tovább tartóztatni. Zsigmondynak fontos okai vannak, a miért a furást mindekkor meg nem kezdette. Most tanulmányozza ugyanis, hogy vajjon nem jobb volna z ó n a r e n d s z e r szerint utasztatni a furóvasat le a föld golyóbis közepé felé? — Ehhez pedig sok idő, sok tanulmány, és még több nagybizottság, kisbizottság, albizottság és szűkebbkörű szakbizottság véleményének meghallgatása szükséges. Tehát legyenek szivesek az urak még vagy három esztendőig türellemmel várni. — Kedves vendégek re van k i l á t á s u n k a s á r g a d i n y e é r e s é v e l e g y e s ő o r s z á g o s v á s á r k o r. A vidék valamennyi praktikus szellemű tisztába jönni nem tudó individualuma s az edes amit tevésimádó csavargói városunkba általános kéjmónázást terveznek. — Mert fényes természeti adományait itt nagy sikerrel reménylik érvényesíteni az emberi társadalom nehebb, lelki gyönyörökötetésére. Rendőrségünk hír szerint, nagy előkészületeket tesz a várva várt kedves vendégek ünnepélyes fogadta tására.

Művészet.
Az orsz színésziskolában a beiratkozások f. é. szeptember 5-én, csütörtökön, d. u. 3 órakor kezdődnek s három napon át, minden délután 3-5-ig tartanak s így szeptember 7-én, szombaton fejeztetnek be. A jelentkező növendékek fölvételi vizsgáta szept. 9-én tartatik és pedig az operára jelentkezőké d. e. 12 órakor a m. nemzti színház színpadán, a drámaiaké ugyancsak szept. 9-én d. u. 3 órakor az orsz. színésziskola helyiségében, kerepesi ut 1. sz. nemzeti színház bérháza, III. emelet. A felvételi kellekek: Színpadias csinos alak, tiszta kiejtésű esengő hang, s kifejtett testi alkotás mellett (melyről a főv. vizsgálaton jelenlévő orvos ad véleményét) legalább 18 éves kor a férfiaknál s betöltött 16 év a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó.) Szükséges továbbá annyi műveltség és iskolai képzettségről szóló bizonyítvány, mennyit a megjelölt korban minden művelt ifjútól megvárhatni. Azok, kik nem szüliök vagy gyámjuk kíséretében jönnek, a szüliök vagy gyámok irá-beli beleegyezését tartoznak magukkal hozni. A jelentkező növendékek csak törvényes családi nevükön irathatják be magukat. Arra pedig előre is figyelmeztet az igazgatóság mindenkit, hogy a beiratási és fölvételi díj (6 frt) a beiratásnál azonnal lefizetendő, fölvétel esetén az évi tandíj: drámánál 30, operánál 70 frt, első évharmadi részlete, melynek fizetése alól első éves növendék föl nem mentetik. Végül szükséges megjegyeznünk, hogy az operai szakra csak oly jelentkezőket veszünk fel, kik a zenészetit osztály magánének tanfolyamából 3 osztálynak sikeres elvégzéséről (a mi megkivántató felvétel ugyan, de egymagában az operai osztályokba való belépésre nem jogosít) bizonyítványt mutatnak föl, vagy annyi készütséget tanusítanak, mennyi ezen osztályokban megkivántáltak, mely esetben a kir. zenekadémiában magánvizsgálatot tehetnek, s az ennek folytán nyert bizonyítvány alapján az orsz. zenésziskola első operai osztályába vétethetnek be. Bpsten, 1889. aug. 1. é. Az igazgató nevében: Dr. Várady Antal, az orsz. színésziskola titkára.

A budapesti gabonatózsdéről.
Augusztus 5.
Buzát ma sürgösen kínáltak, a vétel kedv korlátolt, az irányzat lanyha volt és mintegy 18,000 mm. kelt el 10 krral olcsóbb áron. Rozsban. 10-15, Árpa 10, tengeri 5 krral csökkent.
Elkelt: Buza: tiszavidéki 100 mm. 81 k. 8 frt 80 kr, 500 mm. 80 k. 8 frt 85 kr, 400 mm. 80 k. 8 frt 75 kr.

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold.
Főmunkatársa: Karezag Vilmos.
Szabó Lajos fiai cég
Debreczen, Rózsater.
Jutányos, szabott árakhoz ajánl: most érkezett, legjobb készítésű
PAPLANOKAT
karton, török piros, caschmir és atlas szatin minőségekben.

Férfi ingeket
a híres Schroll B. fiai Chiffonjaitól, Nagyválasztekú raktár
sima és mintázott fekete szövetekben.
Fischer Győző
városiigeti tetszgyenesítő és
hidegvizgyógyintézete
Budapest-n. Hermina-ut 1525.
(ezelőtt dr. Fischhof-féle vizsgyógyintézet).
Az intézet győayörű parkban, emkelt helyen fekszik. Berendezése első rangu, a lakásokról, kényelemről, szórakozásról mindenképen gondoskodva van. Levegője, vize kitűnő. A gyógyintézetben gyógyítottak mindeféle izületi és csontba, gnyuladások és ficzamadások, törések, izület merevülés, zsugorodás, csontgömbülések, a térd és láb sokféle elferdülése, hátgerinc görbülések, tyukmeit, ferdenyak, vesezületelt ficzamadás. A végtagok vizsértágulása. vastagodása. A hátgerincsorvadás (tabes dorsalis) Charkotnak, a hirnevés párisi tanárnak legújabb elvei szerint és fűző által is sikerrel gyógykezeltetik.
A hidegvizgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek bentlakók vagy bejárók. — Propektus ingyen.
Hozzáintéztet írásbeli felhívások ajánlva küldendők.

Korona forrás!

Korona forrás!

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep áru csarnoka

ajánl:

Előre haladt ásványvíz évad miatt
a még raktárunkon lévő ideai töltésű

2 literes palaczkokban

lévő

legjobb üdítő Korona forrás viznek

palaczkját **20 krra** szállítottuk le

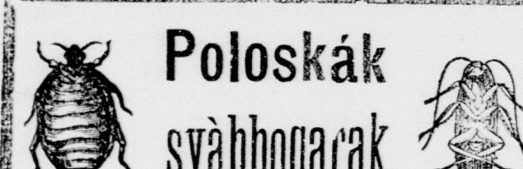
minden egyes üres palaczk 8 kr-ért vétetik vissza.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep áru csarnoka.
Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

Korona forrás!

Korona forrás.

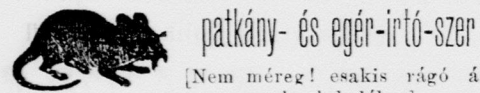
Poloskák svábbogarak,

csótánybogarak, molyok,
hangyak, bolhák, legyek stb.-ket
biztosan és gyökeresen kiirtja csak az
én minden

rovart irtó porom

dobozokban 1 frtjával, kisebb 55 és 30
krjával. Azonkívül ajánlom különleges-
séget, u. m. sváb- és csótánybogar-
irtó-por dobozokban 1 frtjával, kisebb 55
krjával; moly- és hangya-irtó-por dobo-
zokban 1 frt. kisebb 55 kr. Elpusztít-
hatlan mézga-fujtatók, melyek segítségével
a rovar, moly vagy oroszbogárpor egy-
formán szétszórható és a legkisebb ha-
sadékokba belövelhető. Egy darab ára
40 kr. Poloska-irtó szesz butorok számára
Egy nagy üveg 50 kr., egy kis üveg 30
kr. Felülmúlhatlan hatású poloska-irtó
szesz, falazat számára. Festésnél, mesze-
lésnél vagy falak mázolásánál a festékbe,
mészbe vagy vakolatba keverésre alkal-
mas. Egy pintes üveg elégséges egy
középnagyságu szobára. Ára 1 frt.

Cs. és kir. szab. a maga nemében egyetlen hatású

patkány- és egér-irtó-szer

[Nem mérgező! csakis rágó állá-
toknak halálos.]

Egy bádog doboz ára 1 ft. 6 doboz 5 frt.

Vidéki megrendelések 1 frton alól
nem eszközöltek. Nagybaní vevők
jutányos árleengedésben részesülnek. A
összes fentvezett gyártmányaim meg-
felelő magyar és német használati utasítá-
sokkal el vannak látva. Valódi minő-
ségben, nagy és kisebb mennyiségben
kaphatók:

REISS B.,

vegyszeri termények gyára Budapest, VI. ker.
Király utca 47. sz. a hova minden irásbeli meg-
rendelés intézendő.

5922.
1889.

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa ré-
széről közhírré tétetik, miszerint a város
tulajdonát képező következő földek u. m.

1. A Mikló-s-utca végén
fekvő 5 hold, volt salétrom föld folyó
1889. évi november 1-től három évre,
tehát az 1892-ik évi nov. 1-ig.

2. A Posta kert melletti 18
hold és 300 □ öl föld.

3. A Varga kert melletti 21
hold és 1275 □ öl ugynevezett major-
sági luczernás föld.

4. A Boldogfalvai kert
és M.-pécsi ut közt fekvő 36 hold lu-
czernás föld; és végre

5. A Tégláskert északi olda-
la és a vasut közt fekvő 26 hold és 1208
□ öl föld a folyó 1889. évi október 1-től
hat-hat évre tehát az 1895-ik évi októ-
ber hó 1-ig terjedő időre, a városház
nagytanácsstermében folyó 1889. évi au-
gustus hó 28 ik napján d. e. 10 óraker
tartandó nyilvános árverésen, — a városi
számvevő hivatalban megtekinthető felté-
telek mellett, — haszonbérbe fognak
adatni.

Miről az árverelői kívánók azzal
értesítetnek, hogy az illető feltételekhez
jelzett kikiáltási árak 10%-át bánatpén-
zül az árvereltető bizottság kezéhez kész-
pénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1889. Augusztus 1.

A városi tanács.

Értesítés.

Azon szülőknek, kik fiaikat a német
nyelv elsajátítása végett Szepességre
küldeni szándékoznak, tanácsoltatik eze-
ket Podolinba, hol algyimnasium léte-
zik, küldeni; itt a lakosság kizárólag
német ajku, az ifjuság elhelyezéséről kel-
lően gondoskodva van. — az eltartás
igen olcsó, mert havi 12—25 firtért tisz-
teséges lakás ellátással kapható, és az
ifjuság erkölcsi romlására itten alkalom
nem nyílik. Esetleg esere is akad. Kü-
lönben mindennemű tudósítás s felvilágosi-
tással ez ügyben Lippóczy Ferencz Pod-
olin város polgármestere, teljes kész-
séggel szolgál.

Egy középkorú nős
gyakorlott kereskedő,
1200 forint óvadékképes,

jó bizonyítványokkal rendelkezik, keres
helyben, azonnali betöltésre, megfelelő
állást. Lakása: Miklós-utca 1953. szám
elatt, hátsó lakrészből.

ÉRTESÍTÉS.

A háztulajdonos és építész urakat
van szerencsém értesíteni, miszerint a
Szlánc melletti első magyar agyagáru
és kályhagyár

PORCELLÁN- és

majolika kályhából

nálam egy mintaraktárt létesített és gyárt-
mányainak eladásával engem bizott meg.

Ezen gyár készít saját kályhához
egy szabadalomra bejelentett csatorna
rendszerü

kályha betetet,

mely minden eddigi melegítő rendszert
felülmúl, a fűtő-anyag fogyasztását a
lehető legkisebbre csökkenti és a lég-
csere-re vonatkozó kívánalmaknak eddig
még el nem ért mértékben megfelel.

Mintakönyv és költségvetéssel kész-
séggel szolgál

SESZTINA LAJOS
DEBRECZENBEN.

VÉGHLESI

VER A-forrás

Hazánk
legtisztább legol-
csóbb és legjobb szénsavdús, égvényes
savanyuvize
Véghles-Szalatnán (Zólyom megye.)
Főraktár Debreczen és vidéke részére:
Geréby Fülöp
urnál, DEBRECZENBEN.

FAIRBANKS MÉRLEGEK

az egész világon a legtökéletesebbnek elismert
mérleg szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados ren-
dszerűek, rendkívül érzékenyek és tofósúllyal vannak ellátva.
Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva az
összes világhírlításokon első díjat nyert
legkiválóbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal szá-
mított töredék mérlegek áránál nem magasab-
bak — a létesítés, csomagolás és vasútra való
feladás költségei befoglaltnak. Ga dúsági
szokás és zsák-mérlegek, valamint matlamér-
legeink a legkedveltebb mérleg szerkezetek.

Gyártásunk áll ami felügyelet alatt áll.

Czim: Osztr.-magy. Fairbanks társaság mérleg- és gépgyára John Block
vezérigazgató.

BUDAPEST, Andrassy ut 23.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K-Magyar.
DEBRECZENI képviselőség SESZTINA LAJOS urnál.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép és tűzoltószerek gyára, harang és érezőntödeje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukba

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánok részére, modern
technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes űrszék

fellállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten kldetnek.

EGYETLEN BELFOLDI SZIVATTYU GYAR.

